

Ανακαλύπτοντας το προλεταριάτο του Μεσαίωνα

»**Ανάμεσα στο 1347 και το 1351** ο «μεγάλος λοιμός» σάρωσε τη δυτική Ευρώπη σκοτώνοντας εκατομμύρια ανθρώπους. Ήταν η θεόμηνία που έγινε γνωστή ως «Μαύρος Θάνατος», η πανδημία πανώλης. Αποδεκάτισε τον πληθυσμό της Γηραιάς Ηπείρου μέσα σε μια εφιαλτική ατμόσφαιρα άγνοιας, φόβου και δεισιδαιμονίας.

Λείψανα θυμάτων της επιδημίας στη Βρετανία ανακαλύφθηκαν πρόσφατα στα έργα κατασκευής του Crossrail, της νέας γραμμής του λονδρέζικου μετρό.

Η ταφή σε ομαδικούς τάφους, το γεγονός ότι τα οστά και τα δόντια των λειψάνων περιέχουν ίχνη DNA του βακτηρίου της πανώλης *Yersinia Pestis*, αλλά και οι εξετάσεις με ραδιενεργό άνθρακα, έδειξαν κατά τους αρχαιολόγους ότι πρόκειται για θύματα εκείνης της εφιαλτικής επιδημίας.

Ωστόσο, η ανακάλυψη έχει και μια άλλη σημαντική αξία. Η εξέταση των λειψάνων έφερε στο φως μια σειρά από άγνωστες μέχρι σήμερα λεπτομέρειες για την καθημερινότητα των ανθρώπων του Μεσαίωνα και τις σκληρές συνθήκες διαβίωσης της εποχής.

Σε πολλούς από τους σκελετούς υπάρχουν σημάδια υποσιτισμού και ραχίτιδας. Οι ειδικοί παρατήρησαν επίσης σε μεγάλο ποσοστό, βλάβες στη μέση και τη σπονδυλική στήλη, κάτι που μαρτυρά βαριά χειρωνακτική εργασία. Σε αρκετά λείψανα υπάρχουν σημάδια από τραύματα στο άνω μέρος του κορμού, γεγονός που οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι βίαιες φιλονικίες ήταν συχνό φαινόμενο στις κατώτερες τάξεις της μεσαιωνικής Βρετανίας. Το 40% των θυμάτων ζούσε έξω απ' το Λονδίνο, ήταν κάτι σαν «εσωτερικοί μετανάστες», πιθανώς είχαν έρθει στην πόλη από τον μακρινό Βορά, ίσως κι απ' τη Σκωτία.

Όπως λένε οι αρχαιολόγοι, ο συνδιασμός κακής διατροφής και σκληρής δουλειάς για τον καθημερινό βιοπορισμό και την επιβίωση, σήμαινε ότι οι άνθρωποι αυτοί ήταν εξασθενημένοι. Ο οργανισμός τους ήταν εξαιρετικά ευάλωτος στη μόλυνση απ' το μικρόβιο της πανώλης κι αυτό πιθανώς αποτελεί μια εξήγηση γιατί η επιδημία ήταν τόσο φονική στη Βρετανία. Το ξέσπασμά της, που τοποθετείται χρονικά το 1348, εκδηλώθηκε αρχικά στις παράκτιες περιοχές. Οι ιστορικοί θεωρούν ότι η πανώλη αφάνισε το 60% του πληθυσμού της χώρας την εποχή εκείνη. Στο Λονδίνο, είχαν δημιουργηθεί δύο χώροι μαζικής ταφής έξω απ' τα τείχη της πόλης, αλλά η ακριβής τοποθεσία τους παραμένει άγνωστη μέχρι σήμερα. Τα λείψανα που ανακαλύφθηκαν στα έργα του μετρό κάτω απ' την Charterhouse Square, κάνει τους αρχαιολόγους να πιστεύουν ότι βρίσκονται κοντά στο να λύσουν ένα μυστήριο 660 ετών...

Τα έργα κατασκευής της νέας γραμμής του λονδρέζικου μετρό έφεραν στο φως μια σημαντική αρχαιολογική ανακάλυψη.

Κορδονός